

ÅRSRAPPORT | 20

Trygg Trafikk Innlandet | 20

TRYGG TRAFIKK

REGIONLEDER

Marianne Mittet Solbraa

Telefon: 90 88 03 12

E-post: solbraa@tryggtrafikk.no

Adresse: Parkgata 64, 2317 Hamar

SENIORRÅDGIVER

David Tofthagen

Telefon: 48 07 68 14

E-post: tofthagen@tryggtrafikk.no

Adresse: Kirkegata 76, 2615 Lillehammer

TRYGG TRAFIKK I INNLANDET

Trygg Trafikks arbeid i Innlandet bygger på *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018–2021*, Trygg Trafikks strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2018–2019, i tillegg til fylkeskommunens eget planverk for trafikksikkerhetsarbeidet.

Trygg Trafikk har i 2020 justert fylkesorganiseringen sin og tilpasset den til regionreformen. Regionleder Marianne Mittet Solbraa har kontor plass på Hamar og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Trygg Trafikks øvrige kontorsted i Innlandet er Lillehammer. Trygg Trafikks fast ansatte i Innlandet er lønnet av Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Innlandet fylkeskommune. I tillegg har Trygg Trafikk Innlandet prosjektmidler fra Eika forsikring og Gjensidigestiftelsen også i 2020.

INNHOOLD

Dette er Trygg Trafikk.....	3
Omkomne i veitrafikken	4
Trygge og sikre barn.....	6
Trafikksikker ungdomstid.....	9
Sikkerhet for fotgjengere og syklister.....	11
Systematisk trafikksikkerhetsarbeid.....	13
Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd.....	14
Økonomi og finansiering.....	15
Framtidige behov og muligheter.....	16

ÅRSRAPPORT INNLANDET FYLKE

REDAKTØR: Marianne Mittet Solbraa

KORREKTUR: Nye Tillen

DESIGN: October Design AS

www.tryggtrafikk.no

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafikksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet**.

SAMARBEIDSPARTNERE

- Ambulansetjenesten
- Brannvesenet
- Innlandet fylkeskommune
- Den norske kirke
- Fylkesmannen i Innlandet
- Helsesykepleiertjenesten i Innlandet
- Høgskolen Innlandet, avdeling folkehelse, barnehagelærerutdanning og lærerutdanning
- MA – Rusfri Trafikk
- Ung i trafikken
- Politi og UP
- Røde Kors
- Statens vegvesen
- Sykkelbyene Hamar, Lillehammer, Elverum og Kongsvinger
- Ungt Entreprenørskap
- Flyktningetjenesten
- Læringsbedrifter
- NLF
- Ungdomskontaktene
- SLF-koordinatorer
- Drive for life
- Seniorene i SVV
- HLF
- Eika forsikring
- Gjensidigestiftelsen

MEDLEMMER

Trygg Trafikk er en medlemsorganisasjon. Landsomfattende organisasjoner, institusjoner, foreninger og lag, bedrifter, kommuner og fylkeskommuner kan bli medlemmer i Trygg Trafikk. Vi har et mål om at fylkeskommunen og alle de 46

kommunene skal være medlem av Trygg Trafikk og på den måten støtte opp om vårt arbeid. I 2020 var fylkeskommunen, NAF Trafikksenter AS Vålerbanen og 27 av de 46 kommunene medlem. Her finner du oversikten over hvem som er medlemmer hos oss i 2020:

- Engerdal kommune
- Etnedal kommune
- Gran kommune
- Hamar kommune
- Kongsvinger kommune
- Lesja kommune
- Lom kommune
- Løten kommune
- Nord-Aurdal kommune
- Nord-Fron kommune
- Nord-Odal kommune
- Nordre Land kommune
- Sel kommune
- Skjåk kommune
- Sør-Odal Kommune
- Sør-Aurdal kommune
- Sør-Fron kommune
- Tolga kommune
- Vang kommune
- Vestre Slidre kommune
- Vestre Toten kommune
- Vågå kommune
- Østre Toten kommune
- Øyer kommune
- Øystre Slidre kommune
- Åmot kommune
- Åsnes kommune
- NAF Trafikksenter AS Vålerbanen
- Innlandet fylkeskommune

TRAFIKKSİKRE KOMMUNER I INNLANDET

26 av totalt 46 kommuner i Innlandet har status som Trafikksikker kommune. Oppland fylkeskommune var godkjent før sammenslåingen, men på grunn av koronapandemien har det ikke blitt utvidet til Innlandet per 2020.

- Dovre kommune
- Etnedal kommune
- Gausdal kommune
- Gjøvik kommune
- Gran kommune
- Lesja kommune
- Lillehammer kommune
- Lom kommune
- Nord-Aurdal kommune
- Nord-Fron kommune
- Nordre Land kommune
- Ringebu kommune
- Sel kommune
- Søndre land kommune
- Sør-Aurdal kommune
- Sør-Fron kommune
- Vestre Slidre kommune
- Vestre Toten kommune
- Vågå kommune
- Østre Toten kommune
- Øyer kommune
- Slidre kommune
- Vang kommune
- Tolga kommune
- Løten kommune
- Ringsaker kommune

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikks samfunnsoppdrag er å arbeide for best mulig trafikksikkerhet for alle. Trygg Trafikk står i en særstilling ved å være den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet.

Vi sørger for at trafikkopplæring og informasjon om trafikksikkerhet når ut til barnehager, skoler og resten av befolkningen. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken. Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å skape økt trafikksikkerhet. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse vil ha stor betydning for trafikksikkerheten i mange år framover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafikksikkerhet (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018–2021*. Trygg

Trafikks distriktsledere har en sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafikksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er en ideell, landsdekkende medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafikksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafikksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering

På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2018 en ny strategi som gjelder fra 2018 til 2025. I strategien peker vi ut fem hovedområder:

1. Trygge og sikre barn
2. Trafikksikker ungdomstid
3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister
4. Systematisk trafikksikkerhetsarbeid
5. Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd

Lysborgen utenfor kirka i anledning minnemarkeringen i januar 2020, i Ringsaker.
FOTO: Steinar Svensbakken, SVV.

17 omkom i trafikken i Innlandet i 2020

17 personer ble drept i trafikken i 16 ulike trafikkulykker i Innlandet. Det er en økning på 5 personer fra året før. Ulykkestypene var 4 møteulykker, 8 utforkjøringsulykker, 3 fotgjengerulykker og 1 kryssulykke. 12 av de 16 ulykkene skjedde på fylkesvei.

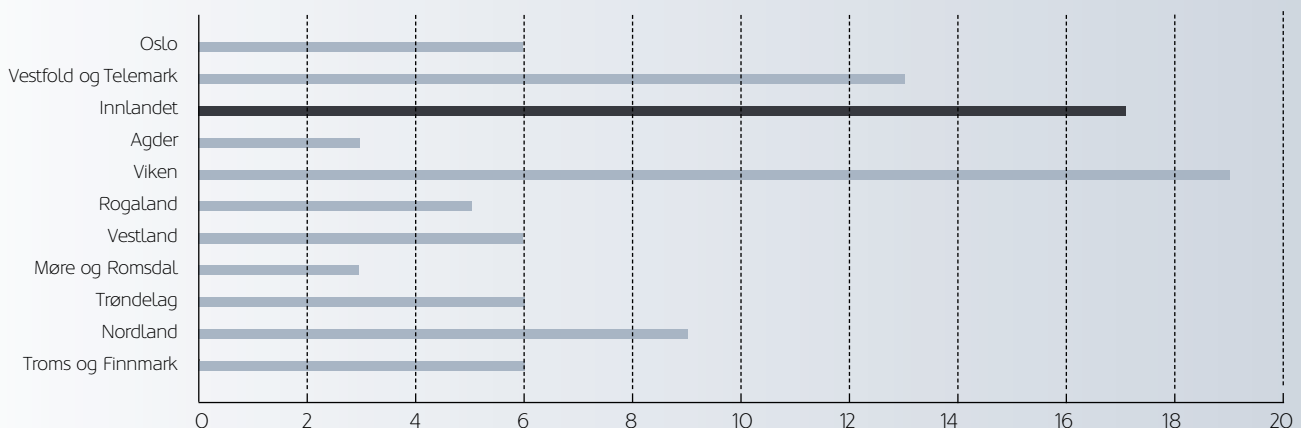
Statistisk sentralbyrås foreløpige tall viser at på landsbasis var det 93 personer som omkom i trafikken i Norge i 2020, mot 108 i 2019. Dette er det laveste antall trafikkdrepte siden 1947.

Det er positivt at antall drepte og hardt skadde går ned på tross av at trafikkmengden øker. Dette skyldes flere

forhold, blant annet bedre veier, tryggere biler, bedre og mer opplæring, mer kunnskap og informasjon om trafikk og trafikksikkerhet, bedre holdninger og tryggere valg hos trafikantene. Likevel er én drept eller skadd i trafikken, én for mye. Regjeringen har satt seg et krevende mål for 2029 med maksimalt 350 drepte og hardt skadde i trafikken. Vi har ti år på oss til å halvere dagens tall.

Trafikk er samspill. Det betyr at alle aktører innen trafikksikkerhetsarbeidet må bidra til å redusere antall drepte og skadde. Vi som trafikanter må kjøre etter forholdene, være oppmerksomme og kjøre rusfritt.

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2020

*Etablering av
hjertesoner rundt
skolene brer om seg,
også i vårt fylke.
En hjertesone rundt
skolen gjør det sikrere
for elevene å gå
eller sykle.*

1 Trygge og sikre barn

OVERORDNET MÅL: *Ingen barn omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.*

› I 2020 omkom to barn i trafikken. Antall trafikkulykker med barn er betydelig redusert de senere årene, og Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Det trengs fortsatt betydelig innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar.

Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjelder også barn, unge og voksne fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring av to grunner: I et kortsiktig perspektiv skal barn lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker. I et langsiktig og forebyggende perspektiv er det viktig å etablere gode vaner og skape en god sikkerhetskultur.

Mange barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever også skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikk-sikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Trygg Trafikk er en pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal legge større vekt på hensynet til barn og unge i planleggingen av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Barnehage

Det ble gjennomført ett kurs for barnehagelærer-studenter som handlet om trafikk i barnehagen og trafikk i rammeplanen. Dette ble gjennomført digitalt i februar 2020 – et vellykket kurs med 50 deltakere. På grunn av koronasituasjonen i landet ble det ikke gjennomført flere trafikkopplæringskurs for barnehageansatte. Isteden har vi i Trygg Trafikk utarbeidet et digitalt barnehagekurs som er kostnadsfritt for barnehagene å bruke, som blir rullet ut i hele landet i 2021. Barnehager i Lillehammer kommune skal være pilotbarnehager. Vi har også gitt støtte til at en barnehageleder har kvalitetssikret det digitale kurset.

Barnas Trafikkklubb

Barnas Trafikkklubb ble høsten 2020 revitalisert. Klub-

Det er viktig at barn akker på et trygt sted borte fra trafikken.

Et nytt kull med førsteklassinger var på vei til skolen, og Trygg Trafikk, FTU og politiet ønsket bilstenes oppmerksomhet på trafikksikker skolestart.

ben er et gratis tilbud for foreldre og barn, barnehager og skoler. Trygg Trafikk legger forholdene til rette og lager pedagogiske verktøy til bruk for målgruppen. Alt tidligere materiell, tilbake til oppstarten av Barnas Trafikklubb i 1966, er nå digitalisert og ligger lett tilgjengelig for alle på Trygg Trafikk sine nettsider. Vi har fremmet Barnas Trafikklubb på trafikkurset for barnehagelærerstudentene samt i møter og samtaler med kommuner i tilknytning til Trafikksikker kommune, gjennom fylkets trafikksikkerhetsutvalg (FTU) og i media. Trafikken på sidene til Barnas Trafikklubb har hatt en markant opp-gang siden lanseringen av de nye sidene.

Sikring av barn i bil

Vi har hatt et samarbeid med helsestasjonene i Lillehammer kommune hvor foreldre og foresatte har fått informasjon om riktig sikring av barn i bil når de har vært på kontroll.

Skolestart

På grunn av koronapandemien og smittesituasjonen ble det noe endring i aktivitet rundt skolestart i fylket denne høsten. Trygg Trafikk, FTU-sekretær og politiet gjennomførte en aksjon rundt Hammartun skole på Lillehammer første skoledag, der vi delte ut fårepølse (istedenfor forelegg) til de som oppførte seg bra rundt skolen. Det ble en god mediesak, med Hjertesone i fokus. Vi var også ute i mediene og til kommunene med den årlige kampanjen den «Klipp hekken».

Hjertesone

Etablering av hjertesoner rundt skolene brer om seg, også i vårt fylke. En hjertesone rundt skolen gjør det sikrere for elevene å gå eller sykle. Mindre biltrafikk og tryggere stoppe- og hentesoner er bra for alle!

Det er mange måter å lage en hjertesone på. Det finnes ikke en ferdig oppskrift på hva som er en hjertesone. Det er fordi en hjertesone må tilpasses trafikkmiljøet og mulighetene som finnes ved hver enkelt skole. En hjertesone er ikke et ferdig produkt, men en prosess som består av både små og store tiltak. Noen tar det kort tid å få på plass, mens andre tiltak kan det være mer krevende og ta lengre tid å få gjennomført.

Vi ønsker en oversikt over hvilke kommuner som jobber med Hjertesone, og har derfor startet en kartlegging av dette. Vi kommer tilbake med resultatene av denne kartleggingen. Hjertesone er et tema på alle møter med kommunene. Planene om et seminar for kommuner som jobber eller vil jobbe med Hjertesone, er i gang, og i 2021 vil vi sammen med Statens vegvesen og Innlandet fylkeskommune invitere kommunene til et dagsseminar om temaet.

Sykelopplæring

Sykkeldyktig.no er en læringsplattform for all sykkelopplæring for 4.-7. trinn. Det er et samarbeid mellom

På Terningen arrangerte vi trafikkdag på to hjul.

Norges Cykleforbund, Syklistforeningen, NAF og Trygg Trafikk.

Sykkeldyktig.no skal bidra til at alle barn får like muligheter til å skaffe seg gode ferdigheter på sykkel og grunnleggende kunnskap om trafikksikkerhet. Sykkeldyktig.no er et verktøy for lærere som har ansvar for kroppsvingsplanen.

På sykkeldyktig.no finner lærerne det de trenger for å gjennomføre trafikk- og sykkelopplæring fra 4. til 7. trinn i grunnskolen. Bak FEIDE-innloggingen ligger et gratis digitalt læreverk med blant annet filmer, e-læringsoppgaver og en teoretisk sykkelprøve. Også foreldre og foresatte vil finne mye nyttig informasjon og gode tips om sykling med sine barn på foreldresidene.

Sykelopplæring har i mange år stått sentralt i både Hedmark og Oppland. Oppleggene har vært forskjellige, men godt innarbeidet og godt mottatt av skolene. Planen om sykkelkurs i mars ble dessverre avlyst på grunn av koronapandemien. Vi har planlagt digitalt sykkelkurs for lærere våren 2021.

Hver vår har vi et samarbeid med UP/politiet om tellinger av hvordan barn er sikret i bil. Dette gjøres over hele landet. Tellingene er viktig for å se om vi når målene i

Nasjonal tiltaksplan. Tellingene ble ikke gjennomført i 2020 på grunn av koronapandemien og smittevernsituasjonen.

Høgskolen i Innlandet

Vi ønsker å nå ut til barnehagelærere og lærere i grunnskolen så tidlig som mulig. Det er derfor viktig at vi får innpass på disse utdanningene. Vi har et godt samarbeid med Høgskolen, både på barnehage- og lærerutdanningen og på folkehelseutdanningen. I 2020 hadde vi kurs både for barnehagelærerstudentene og på folkehelseutdanningen.

Sykelopplæring har over mange år stått sentralt i både Hedmark og Oppland.

Magasinet Underveis er nå også på nett.

2 Trafikksikker ungdomstid

OVERORDNET MÅL: *Færre ungdommer omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.*

► Færre ungdommer i alderen 15–24 år har omkommet eller blitt hardt skadd i trafikken de siste årene. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførere, fortsatt høyt representert på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom en viktig målgruppe. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene velger unge ofte kollektivtransport, og de går eller sykler framfor å kjøre bil. I distriktene er bilen viktigere. Det er mange som bruker bil til skole og aktiviteter, og i en del miljøer er bilen en viktig hobby. De som er opptatt av bil, kjører mer enn andre og er dermed mer utsatt for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnærminger i ungdomsarbeidet. Hovedsatsingen er opplæringstiltak i skolen. Disse tiltakene er rettet mot alle. Hensikten med tiltakene er å styrke den gode atferden. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Valgfag trafikk

Dette er et populært valgfag da de fleste skolene også tilbyr trafikkalt grunnkurs som en del av valgfaget.

Vi arrangerer årlig en nettverkssamling for lærere som underviser i dette faget. Dette er en nyttig og populær samling for de som deltar, da de ofte står alene om dette faget på egen skole. Som så mye annet ble dette i 2020 gjort om til et digitalt nettverksmøte, men deltakerne fikk servert lunsj hjemme og fikk også tilsendt aktuelt materiell. Møtet ble gjennomført 4. juni.

Underveis – magasin for 10. trinn

Ungdomsmagasinet om trafikk og trafikksikkerhet kom for første gang i digital form. Informasjon om dette ble sendt til alle fylkets ungdomsskoler og til konfirmantene der vi har vært involvert.

Real Life Auto

Real Life Auto er et digitalt opplæringsprogram om trafikksikkerhet for ungdom, utformet som et spill. Real Life Auto kan spilles av alle som har en nettleser og en mobiltelefon. Når du fullfører kurset, får du en attest som viser at du har fullført opplæringsdelen, og du får se poengsummen du har oppnådd. Attesten kan sendes til en e-postadresse som bekreftelse på at du har fullført kurset. Den kan også skrives ut.

Real Life Auto egner seg godt som et felles pedagogisk utgangspunkt for å reflektere rundt egne holdninger og dele erfaringer fra trafikken. Vi hadde kursdager med elevene på Hamar katedralskole hvor dette var en del av kurset.

Seminar om og for ungdom

Den 19. september 2020 holdt vi sammen med fylkeskommunen et webinar om folkehelse, livsmestring og

Innspilling til Ungdomswebinaret med Gunn Knappe, som mistet datteren Oda i en trafikkulykke.

trafiksikkerhet. Det var et variert program som satte søkelyset på trafikk, helse og motivasjon.

Vårt mål er at våre ungdommer skal komme seg igjennom de mest utsatte ungdomsårene med minst mulig negative konsekvenser, enten det er ulykker, rus eller andre ting som kan ødelegge for den framtiden de planlegger.

Vi ser på det som viktig at elevene har med en ansvarlig lærer på samlingen. De tradisjonelle russeseminarene ble erstattet med dette webinarer fra vår side, men vi har planlagt å digitalisere disse i 2021.

Trafiksikkerhetssenteret

Det er fjortende året vi gjennomfører besøk på trafiksikkerhetssenteret for alle 10.-klassingene i Oppland og to kommuner i Hedmark. Evalueringene er gledelig lesning: Tilbakemeldingene er mange og udelt positive både fra elever og lærere. Utbyttet av dagen for elevene blir meget bra fordi lærerne utviser stort engasjement og tar ansvar sammen med oss for organiseringen og for- og etterarbeidet!

Vi vet også at mange skoler tilbyr valgfaget trafikk med muligheter for å ta trafikalt grunnkurs. Dette når ikke alle elevene i 10. klasse, og det ivaretas av lærere med spesiell kompetanse. Opplegget vi tilbyr her, skal ivaretas av

Trafiksikkerhetsdag på ELVIS.

trinnleder og kontaktlærere uavhengig av valgfagstilbudet. Opplegget ved trafiksikkerhetssenteret er ment å være et verdifullt bidrag til kompetansemålet i kunnskapsløftet. Tiltaket består av dialog rundt sentrale problemstillinger innenfor trafiksikkerhet (fart, rus og bilbelte), omvisning på trafiksikkerhetssenteret og demonstrasjon i velte-simulator. Det innebærer også for- og etterarbeid for elevene.

Tiltaket er et samarbeid mellom Trygg Trafikk, Statens vegvesen og FTU og ble i 2020 endret med at en del skoler fikk besøk hos seg, framfor buss og besøk på Vegmuseet.

Temadager på den enkelte skole

I en forlengelse av seminaret for avgangselevne høsten 2019 rakk vi å gjennomføre trafiksikkerhetsdag på tre videregående skoler våren 2020, før koronaen i mars satte en stopper for alle skolebesøk. Cirka 500 elever deltok på disse samlingene. Temadagene er høyst relevante med tema som rus, helse og trafiksikkerhet og politiets oppfordringer til hvordan de kan gå inn i voksenlivet uten å ta med seg negative konsekvenser av umodne handlinger i ungdomstiden.

Det jobbes med å kunne gjennomføre dette digitalt for alle skolene i fylket i 2021.

Årets reflekser designet av Vebjørn Sand.

3 Sikkerhet for fotgjengere og syklister

OVERORDNET MÅL: *Det skal bli tryggere å sykle og gå.*

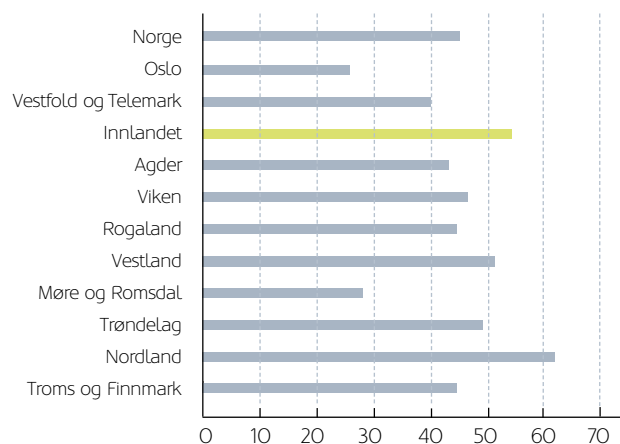
› Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke skal føre til flere ulykker. Det er mange utfordringer som gjør det krevende å oppnå dette. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm, til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er fortsatt for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Trygg Trafikk følger nøye med på ulykkesutviklingen og formidler kunnskap om sikkerhet for fotgjengere og syklister. Vi er en pådriver for at tilgjengelig ulykkesstatistikk skal gi et riktig bilde av risikonivået, og for at personskaueulykkene på sykkel blir rapportert.

Refleks

Den nasjonale Refleksdagen ble i 2020 gjennomført den 15. oktober. Denne dagen ønsker vi å ha et ekstra søkelys på viktigheten av å bruke refleks. Hvert år inviterer vi kjente personer til å designe årets refleksdagrefleks. I 2020 var det Vebjørn Sand som takket ja til denne oppgaven.

I 2020 fikk vi med oss stortingspolitiker fra Hedmarksbenken Tor André Johnsen, som sitter i transportkomiteen. Vi hadde fått Prosperas til å komme med en plan for Refleksdagen, så det ble gjort mye med studenter i form av nudging og bruk av lastesykkel og bil med temaet «Reflex yourself». I tillegg fikk Trygg Trafikk Innlandet laget to reflekslåter som vi brukte på Refleksens dag. Den ble markert blant annet på Hamar, Lillehammer, Gjøvik og Toten. Norges Lastebileier-Forbund og Hamar naturskole stilte sammen med oss, og det ble et vellykket arrangement og fine presseoppslag med blant annet NRK Radio på direkten.

OVERSIKT BRUKSANDEL REFLEKS PER FYLKE 2020:

«Reflex yourself» kjørte fylket rundt på Refleksens dag.

Refleksmannen Thomas bidro med refleksutdeling på Refleksens dag.

Vi inviterte alle barneskolene i fylket til å delta i «Den store refleksjakten». Ideen her er at elevene skal gå hjem og finne fram det de har av reflekser i skuffer og skap, for deretter å henge dem opp på alt yttertøy, hvor de kan gjøre nytte for seg. Vi delte ut premier til fire skoler.

Reflekstelling

Trygg Trafikk har landsdekkende tellinger hvert år på hvor flinke voksne er til å bruke refleks. I uke 44, 45 og 46 hadde vi tellemannskap ute både på landevei og i sentrumsgater. Her fikk vi god hjelp av politiets trafikkoordinator.

Trygg Trafikks årlige reflekstellinger viser at resten av landet har blitt flinkere til å bruke refleks. 54 prosent bruker refleks i Innlandet, mens snittet for Norge er 45. Som resten av landet er vi best på landevei. Men refleksen er minst like viktig i sentrumsstrøk, hvor det er mange andre ting som kan distrahere bilistene.

Synlighet på sykkel

Vi satser stort på sykkel og sykkeltiltak i Innlandet. Det ble sendt ut materiell til skolene, og vi samarbeider med politiet om sykkelopplæring i skolen.

Sykkellysaksjonen 2020 var et samarbeid mellom politiet, Statens vegvesen, Trygg Trafikk, fylkeskommunen, sykkelbyene og Syklistenes landsforening.

Sykkellysaksjonen ble gjennomført i høst på Gjøvik og Lillehammer hvor vi pratet med sykkelistene, delte ut sykkellys til de som ikke har, og informerte om viktigheten av å bruke lys når det er mørkt. Det viste seg at mange ikke er klar over påbud om lys på sykkelen når det er mørkt.

Hvert år skades mange syklistere i trafikken fordi de er lite synlige. Om høsten er de spesielt utsatt når det begynner å bli mørkt om morgenen og på ettermiddagen. Kombinasjonen av mørk bekleddning og mangel på refleks og lys gjør sykkelistene lite synlige i trafikken.

En stor andel syklistere bruker ikke sykkelhjelmer til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. For å bli godkjent som trafikksikker kommune må kommunen dokumentere at de har en vedtatt reisepolicy for sine ansatte. Her inngår alltid kravet om bruk av sykkelhjelmer for syklistere.

4 Systematisk trafikksikkerhetsarbeid

OVERORDNET MÅL: *Kommuner og fylkeskommuner arbeider systematisk med trafikksikkerhet.*

› Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafikksikkerhet, blant annet som veieier, skoleeier og arbeidsgiver. Trafikksikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune er godkjenningsordninger utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafikksikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommuner og fylker, og det er naturlig å knytte trafikksikkerhet til det ulykkesforebyggende helsearbeidet.

Trafikksikker kommune

Innlandet arbeider målbevisst mot å oppfylle intensjonen om at både fylket og samtlige kommuner skal være godkjent som trafikksikre.

Trygg Trafikk er glad for at fylkeskommunen også ser viktigheten av dette arbeidet, og for at fylket har videreført tildelingen av prosjektmidler. På grunn av koronapandemien klarte vi bare å godkjenne to kommuner. Det var Vang kommune og Øystre Slidre kommune.

Vårt inntrykk er at kommunene ser positivt på tiltaket. Det er også god «drahjelp» for oss at fylkets trafikksikkerhetsutvalg er ivrige etter å få flere kommuner på plass. Målet for 2021 er å godkjenne ytterligere fire kommuner, samt sørge for regodkjenning av de som trenger det.

HMS-kurs

Et viktig forutsetning for å bli godkjent som trafikksikker kommune er at kommunen har utarbeidet en egen reise-policy for kommunens ansatte. Kommunene har normalt mange ansatte som benytter ulike typer kjøretøy til og fra og i sitt daglige arbeid. I den forbindelse har Trygg Trafikk Vestfold og Telemark utarbeidet et trafikkrelatert HMS-kurs. Flere kommuner har fått tilbud om dette kurset. I 2020 ble det gjennomført tre HMS-kurs i Innlandet for bedrifter, innvandrere og eldre.

Samskappingskonferanse

10. mars arrangerte vi Samskappingskonferanse for frivillige lag og foreninger som jobber med trafikksikkerhet. Det var et dagsseminar med kjente foredragsholdere og bra stemning. Tilbakemeldingene var så positive at dette er noe vi vil fortsette med.

Trafikksikker fylkeskommune

Før sammenslåingen av Hedmark og Oppland fylker 1. januar 2020 var Oppland godkjent som trafikksikker fylkeskommune. Det jobbes nå for at Innlandet skal bli det, men koronapandemien forsinket også denne prosessen.

Stort engasjement for å jobbe sammen om å få ned ulykkestallene i Innlandet.

Samspelet mellom rytter og fører av bil er tema når prosjektgruppen møtes.

5 Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd

OVERORDNET MÅL: *Trafikksikkerheten i samfunnet bedres.*

› Antall alvorlige trafikkuulykker er sterkt redusert, men vi er fortsatt et godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadd i trafikken. Trafikantenes atferd er en medvirkende årsak til de fleste dødsulykker. Dette gjelder særlig ruskjøring, høy fart og manglende førerdyktighet. Distraksjoner har blitt et økende problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målrettet for at myndigheter, næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha et bevisst forhold til sikkerhet, og for at de skal være motiverte til å ta sikre valg i trafikken.

Undervisning for voksenopplæringen

Fra noen kommuner har vi fått spørsmål om vi kan bistå med trafikkundervisning på introduksjonsprogrammet for innvandrere og flyktninger. Det dreier seg om personer som er knyttet til et undervisningsopplegg ved kommunenes voksenopplæringscenter. Ønsket om å skaffe seg norsk førerkort er ofte sterkt. Sikring av barn i bil og generelle trafikkregler for ulike trafikantgrupper er også blant temaene det ønskes mer kunnskap om. Trygg Trafikk Innlandet har gitt undervisning i disse temaene ved voksenopplæringen i Glåmdalen, Elverum og Vågå. I tillegg har vi et tett samarbeid med voksenopplæringen på Lillehammer.

Vilt og trafikk og Hest i trafikken

Trygg Trafikk og Innlandet fylkeskommune laget en animasjonsfilm om hva man skal gjøre for å redusere risikoen for å kjøre på vilt, og hva man skal gjøre om man kjører på vilt. Elgen Hans-filmen vil bli distribuert til kommuner og trafikkskoler og gå som kinoreklame. Det planlegges også tre kortere filmer til bruk på sosiale medier. I tillegg er Trygg Trafikk Innlandet med i prosjektet Hest i trafikken,

og her og jobber vi med Hest 360 AS for å lage animasjonsfilmer for bedre samspill i trafikken.

Fylkets trafikksikkerhetsutvalg (FTU)

2020 var året da to fylker ble til ett. Vi fikk koronapandemien som utsatte og endret mange kjente arenaer å møtes på. FTU var ikke noe unntak. Det ble digitale møter, og kommunebesøkene er satt på vent.

Minnemarkeringen

Mange forskjellige etater og organisasjoner deltar for å gjøre Minnemarkeringen for Innlandet så fin og verdig som mulig, og Trygg Trafikk sitter i prosjektgruppen.

Markeringen for 2019 ble en felles markering for det nye fylket Innlandet, som ble gjennomført i Moelv sentrum torsdag 9. januar.

For 2020 kunne vi ikke gjennomføre markeringen som planlagt, så det ble sendt ut felles pressemelding og tent digitale lys på grunn av alle smittevernrestriksjonene.

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikks regionleder og seniorrådgiver lønnes av Trygg Trafikk. Aktivitetstiltak i fylket, reiseutgifter, telefon og kontorhold dekkes av Innlandet fylkeskommune. Støtten fra Eika forsikring og Gjensidigestiftelsen brukes til aktiviteter i fylket.

Regnskapet blir ført av Trygg Trafikks regnskapsfører og revidert av BDO AS.

Situasjonen som landet har vært i det siste trekvart året, har medført at mange aktiviteter har blitt gjennomført digitalt eller utsatt til 2021. Vi har derfor brukt lang færre

midler i 2020 enn planlagt. Gjenstående midler fra 2020 overføres til 2021. Av samme grunn har vi søkt om å trekke fra det vi har gjenstående som ubrukte midler fra 2020, slik at det totalt sett er samme ramme i 2021 som i 2020.

I tillegg fikk vi 1,2 millioner kroner i støtte fra Gjensidigestiftelsen som ble forlenget ut 2021 på grunn av korona-situasjonen. Aktivitetsmidlene fra Eika ble brukt opp, og friske midler kommer i 2021.

Aktiviteter	Overført fra 2019	Inntekter 2020	Kostnader 2020	Saldo 2020 Overføres til 2021
1 - Trygge og sikre barn	-	66 319	-45 159	21 160
2 - Trafikksikker ungdomstid	-	693 103	-33 149	659 954
3 - Sikkerhet for fotgjengere og syklister	-	47 213	-55 706	-8 494
4 - Systematisk trafikksikkerhetsarbeid	-	705 622	-222 515	483 108
18 - Kurs politi, lærere	-6 468	6 468	-	-
19 - Refleks og synlighet	-2 787	2 787	-	-
22 - Russ og vgs.	16 694	-16 694	-	-
24 - Trafikksikre kommuner	-4 378	4 378	-	-
46 - Trafikkoppl. u.skolen	17 236	-17 236	-	-
47 - Russ og rus	-828	828	-	-
58 - Kurs barnehage og Lyset	12 787	-12 787	-	-
70 - Innsamlede midler	37 346	-	-	37 346
71 - Barn og Ungdom	234 380	-	-	234 380
90 - Gjensidigestiftelsen	11 437	1 200 000	-477 164	734 273
99 - Reise, kontor og administrasjon	-9 991	330 000	-175 417	144 592
TOTALT	305 430	3 010 000	-1 009 109	2 306 320

Vi har tro på at 2021 gir oss gode muligheter for å gi borgerne i fylket generelt mye god trafiksikkerhet, ha stor aktivitet og fremme trafikkopplæring.

Framtidige behov og muligheter

► Fra 1. januar 2020 ble fylkene Hedmark og Oppland til det nye fylket Innlandet. Opplevelsen i 2020 var at man ønsket et tettere forhold mellom Trygg Trafikk og fylkeskommunen, og vi fikk på plass en samarbeidsavtale. Det ble pekt på at Trygg Trafikk bør ha kontorer i nærheten av fylkeskommunen. Trygg Trafikk har i alle år vært tett knyttet opp til FTU-sekretariatet og trafiksikkerhetsmiljøet i fylket, og begge ansatte i Innlandet er nå på plass i fylkeshusene på Hamar og Lillehammer.

Vi vil i 2021 fremdeles bruke mye tid på å få to fylkeslag til å bli til ett og finne fram til arbeidsmetoder hvor vi kan nå hele fylket. Spesielt utfordrende er det med tanke på antall barnehager og skoler. Det jobbes med digitale løsninger, som er en helt ny måte å jobbe på, men som vi også har stor tro på at vi kan lykkes med. Vi er kun to medarbeidere som skal nå ut i hele fylket med aktiviteter som vi har forpliktet oss til i henhold til *Nasjonal tiltaksplan* og fylkets aktivitetsplan for trafiksikkerhet.

Samarbeidet med trafiksikkerhetsseksjonen i fylkeskommunen er et positivt bidrag inn i arbeidet, og et større

fagmiljø gir også økt trivsel og dermed gode løsninger og resultater.

Trygg Trafikk vil være en viktig samarbeidspartner for Innlandet fylkeskommune og bistå fylkeskommunen i større grad innen trafiksikkerhetsarbeidet i fylket. Det har vært en utfordrende oppstart for Trygg Trafikk i det nye, sammenslåtte fylket når den nasjonale situasjonen med korona og smitteverntiltak har begrenset den vanlige aktiviteten. Vi har tro på at 2021 gir oss gode muligheter for å gi innbyggerne i fylket generelt mye god informasjon om trafiksikkerhet, stor aktivitet og trafikkopplæring. Det er dokumentert at trafikkopplæring virker.

Vi håper på et fortsatt godt samarbeid med trafiksikkerhetsmiljøet i fylket og samferdselspolitikkerne. Det er gjennom samarbeid vi kan nå målene.

Det norske trafikksikkerhetsarbeidet fungerer, og verden ser til den norske samarbeidsmodellen for inspirasjon.

De 93 som omkom i trafikken i 2020, er 93 for mange. La oss anerkjenne at vi er på rett vei, men at det nå må sterkere virkemidler til.

I det neste tiåret kan vi ikke lene oss på at teknologien skal redde oss. Vi må redde oss selv, og det er den enkelte trafikanten som sitter med nøkkelen.

Det siste vi trenger nå, er politiske beslutninger som går på tvers av nullvisjonen.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK INNLANDET

Parkgata 64
2317 Hamar

Tlf: 90 88 03 12
solbraa@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK

Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no